

ZADOVOLJSTVO UČENIKA NASTAVNIM PROCESOM

Tančik, Ivana

Master's thesis / Diplomski rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Rijeka, Faculty of Health Studies / Sveučilište u Rijeci, Fakultet zdravstvenih studija u Rijeci**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:184:290043>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-22**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of Health Studies - FHSRI Repository](#)

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA
DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
FIZIOTERAPIJA

Ivana Tančik

ZADOVOLJSTVO UČENIKA NASTAVNIM PROCESOM

Rad s istraživanjem

Diplomski rad

Rijeka, 2022.

**UNIVERSITY OF RIJEKA FACULTY OF HEALTH STUDIES
GRADUATE UNIVERSITY STUDY
OF PHYSIOTHERAPY**

Ivana Tančik

**STUDENT SATISFACTION WITH THE LEARNING
PROCESS**

research

Master thesis

Rijeka, 2022.

Izvešće o provedenoj provjeri izvornosti studentskog rada

Opći podatci o studentu:

Sastavnica	Fakultet zdravstvenih studija
Studij	Sveučilišni diplomski studij Fizioterapije
Vrsta studentskog rada	Diplomski rad
Ime i prezime studenta	Ivana Tančik
JMBAG	0243023416

Podatci o radu studenta:

Naslov rada	Zadovoljstvo učenika nastavnim procesom
Ime i prezime mentora	Anita Zovko
Datum predaje rada	14.9.2022.
Identifikacijski br. podneska	1756759902
Datum provjere rada	14.9.2022.
Ime datoteke	Tancik_Zadovoljstvo_ucenika_nastavnim_procesom
Veličina datoteke	5.41 MB
Broj znakova	56011
Broj riječi	8814
Broj stranica	46

Podudarnost studentskog rada:

Podudarnost (%)	5%
-----------------	----

Izjava mentora o izvornosti studentskog rada

Mišljenje mentora	
Datum izdavanja mišljenja	
Rad zadovoljava uvjete izvornosti	☒ DA
Rad ne zadovoljava uvjete izvornosti	☐
Obrazloženje mentora (po potrebi dodati zasebno)	

Datum

14.09.2022.

Potpis mentora

Anita Zovko

Rijeka, 4. srpanj 2022.

Odobrenje nacrtu diplomskog rada

Povjerenstvo za završne i diplomske radove Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci

odobrava nacrt diplomskog rada:

ZADOVOLJSTVO UČENIKA NASTAVNIM PROCESOM:

rad s istraživanjem

STUDENT SATISFACTION WITH THE LEARNING PROCESS: research

Student: Ivana Tančik

Mentor: Prof. dr. sc. Anita Zovko

Sveučilište u Rijeci, Fakultet zdravstvenih studija

Diplomski sveučilišni studij Fizioterapija

Povjerenstvo za završne i diplomske radove

Predsjednik Povjerenstva

Pred. Helena Štrucelj, dipl. psiholog – prof.

SADRŽAJ

SAŽETAK RADA NA HRVATSKOM JEZIKU	4
SAŽETAK RADA NA ENGLLESKOM JEZIKU	5
1. UVOD	6
2. NASTAVNI PROCES	7
2.1. Uloga nastavnika	7
2.2. Uloga učenika	9
2.3. Uloga roditelja	11
3. CILJ ISTRAŽIVANJA	13
3.1. Hipoteze	13
4. ISPITANICI (MATERIJALI) I METODE	14
4.1. Ispitanici	14
4.2. Postupak i instrumentarij	14
4.3. Statistička obrada podataka	15
4.4. Etički aspekti istraživanja	15
5. REZULTATI	16
5.1. Spol	16
5.2. Razred	17
5.3. Dnevno učenje	17
5.4. Instrukcije	19
5.5. Prijedlozi za poboljšanje uspješnosti i zadovoljstva	20
5.6. Zadovoljstvo nastavom i školskim životom	21
5.7. Zainteresiranost za školske obaveze	22
5.8. Zadovoljstvo nastavnicima	23
6. RASPRAVA	28
7. ZAKLJUČAK	30
LITERATURA	31
PRIVITAK A: Popis ilustracija	35
PRIVITAK B: Anketni upitnik	36
ŽIVOTOPIS	42

SAŽETAK RADA NA HRVATSKOM JEZIKU

Nastavni proces je složen i kompleksan proces u kojem sudjeluju učenici i nastavnici. Od velike je važnosti interakcija i odnos nastavnika i učenika, te okruženje u razredu koje pomaže da se nastava održava na obostrano zadovoljstvo. S godinama, zadovoljstvo učenika za nastavu opada, te je potrebno primjenjivati različite „alate“, a pogotovo digitalne koje su u zadnje vrijeme jako raširene. Različita istraživanja ukazuju na to da postoji određeno zadovoljstvo nastavom i nastavnicima, ali i to ovisi i o predmetima koji učenici slušaju. Osim toga, važnu ulogu imaju i roditelji. Oni su važna karika za suradnju s nastavnikom, i održavanjem dobrog ozračja na relaciji nastavnik-učenik-roditelj. Učenike, kao i roditelje, najviše zanima ocjena, iako bi se trebalo više usmjeriti na razumijevanje, a ne na puko učenje na pamet. U ovom istraživanju cilj je bio istražiti postoje li veza između zainteresiranosti za školskim obavezama, zadovoljstva nastavnicima, zadovoljstva školom i nastavom te učestalosti učenja i korištenja instrukcija. Istraživanje je provedeno u Zdravstvenoj i veterinarskoj školi Dr. Andrije Štampara Vinkovci na uzorku od 116 ispitanika. Zaključeno je da su učenici zadovoljni s nastavom i svojim nastavnicima, iako su imali i primjedbi o nekim nastavnicima i školi općenito. Potreban je dugi niz godina za poboljšanjem školstva koje će biti usmjereno na osposobljavanje učenika za život.

Ključne riječi: učenje, škola, učenik, zadovoljstvo

SAŽETAK RADA NA ENGLLESKOM JEZIKU

The teaching process is an elaborate and complex process in which students and teachers participate. Interaction and the relationship between teachers and students are of the utmost importance, as well as the classroom environment which helps keep the class going with mutual satisfaction. Over the years student satisfaction in the classroom has declined and it is necessary to apply various “tools,” especially digital ones which have become widespread lately. Different research show that there is a certain amount of satisfaction with classes and teachers, however it depends on the subject the students are taking. Apart from that, parents play a key role. They are an important link for cooperation with the teacher and maintaining a positive atmosphere in the teacher-student-parent relationship. Students, as with parents, are mostly interested in grades, although they should be directed more towards understanding rather than mere rote learning. In this research the aim was to examine whether there is a connection between interest towards school obligations, satisfaction with teachers, school and class satisfaction and frequency of studying and use of tutoring lessons. The research was conducted in the Health and Veterinary High School Dr. Andrija Štampar Vinkovci on a sample of 116 participants. It has been concluded that the students are satisfied with their classes and teachers, although they made remarks about certain teachers and school in general. A lengthy period of time is necessary to improve the education system which will be focused on training students for life.

Key words: learning, school, student, satisfaction

1. UVOD

Prve pomisli kod spominjanja riječi „škola i obrazovanje“ su ocjene, odnosno što učenik uči i što će znati (1). Učenje je sastavni dio veći dio našeg života, i mi stalno učimo. Zadovoljstvo učenika školom i nastavnim procesom često je zanemareno, iako je od velike važnosti. Učenici provode puno vremena u školi (2), ali se zadovoljstvo učenika do nedavno nije promatralo kao jedno od ključnih značajki. Da bi nastavni sat i proces bio zanimljiv i uspješan, važna je interakcija svih sudionika – i nastavnika i učenika. Za to je vrlo važno imati motivaciju i kod jednih i kod drugih (3). Istraživanja koja su se provodila većinom su se vodile prema pristupu i načinu akademskog razvoja, iako je razvoj socijalnog i afektivnog dijela osobnosti ranije prepoznat (4). Školovanje nije samo povezano sa zadovoljstvom učenika s ocjenom, nego i zadovoljstvo samim nastavnim procesom, te opterećenjem koji proizlazi iz njega, što u većini slučajeva izaziva stres. Često se spominju školska postignuća djeteta, ali je izuzetno važan njihov pogled na školovanje, uz naglasak na socijalna i emocionalna iskustva učenika (1). U istraživanju Biondić Ivanković i suradnika došli su do zaključka kako opseg i težina gradiva dovode do slabijeg uspjeh učenika, te su učenici preopterećeni. Nastavne metode koje su zastarjele, i već navedeni preopširan program, glavni su uzroci nezadovoljstva roditelja školom (5). Da bi se smanjilo opterećenje učenika, i kako bi potaknuli učenike na samostalno razmišljanje i donošenje zaključaka Ministarstvo znanosti i obrazovanja je donijelo eksperimentalni program „Škola za život“ s ciljem provjere koliko su novi kurikulumi i oblici metode rada s novim nastavnim sredstvima primjenjivi u sustavu obrazovanja u Hrvatskoj. Isto tako, postojala je potreba povećanja zadovoljstva učenika u školi, te motivacija njihovih nastavnika. Potrebno je reducirati pojedine nastavne programe, te koristiti suvremene nastavne metode i unaprijediti školsku opremu (5). Opće zadovoljstvo je glavni temelj kakvoće života i on se bazira negativnim i pozitivnim osjećajima (6), a školski život i njegova kvaliteta se opisuje kao skup različitih iskustava u školi (negativnih i pozitivnih), te ostalih dojmova koji su povezani s posebnim područjima i rezultatima života u školi (7). Još 1976. godine Epstein i McPartland su postavili među prvima model kvalitete školskog života. Njihov model ima osnove na trima učeničkih reakcija, a to su: cjelokupno zadovoljstvo školom, predanost obavezama u školi i reakcija na nastavnike (8). U svom modelu su razvili i ljestvicu za mjerenje kvalitete života u školi. Zbog poboljšanja nastavnog procesa, kao i smanjenja obaveza prema učenicima i njihovog stresa, važno je istraživati na koji način i kojim postupcima se može tome doprinijeti.

2. NASTAVNI PROCES

Nastava je kompleksan odgojno obrazovni proces, kao i nastavni sat, te dovodi do usavršavanja već postojećeg ili novog znanja, vještina i stjecanja odgojnih vrijednosti. Nastavni sat mora biti dinamičan, te se moraju koristiti različiti nastavni oblici i metode kako bi potaknuli učenike na sudjelovanje u nastavnom procesu, i pri tome izbjegli rutinu (9). Učenici se često bune zašto moraju puno toga učiti i znati, te smatraju da su preopterećeni s nastavnim gradivom. Nastavnik treba aktivirati i zainteresirati učenike za nastavne sadržaje, ali ujedno i imati odgojni učinak. Ozračje u razredu i na nastavi treba biti konstanta i kvalitetna među sudionicima odgojno-obrazovnog procesa (10). Pri tome i roditelji imaju velika očekivanja, što dodatno otežava učenicima. Na učenička ponašanja i stavove utječu roditelji i nastavnici, jer su važni u socijalizacijskim čimbenicima, te njihov pozitivan utjecaj svakako utječe na odnos interakcije i angažiranosti roditelja i nastavnika (11). Različiti su aspekti gledišta o zadovoljstvu nastavnim procesom, te svaka strana ima svoju priču.

2.1. Uloga nastavnika

Važan dio nastavnikovog podučavanja je njegova kompetentnost. Uz svoja znanja, potrebno je imati i znanja iz pedagogije, metodike i didaktike da bi suvereno mogao planirati nastavni proces. Nastavnik planira, organizira i provodi nastavni proces na način da učenici bolje shvate gradivo i usvoje ishode nastavnog sata, cjeline ili cijelog predmeta. Odgoj učenika kroz pedagoške kompetencije znači fokusirati i pratiti učenikov razvoj. U tom postupku nastavnik svakom učeniku mora pristupiti individualno, što je zahtjevan proces (12).

Kompetencije nastavnika obuhvaća suosjećajnost, razumijevanje, susretljivost, objektivnost, prilagodljivost, strpljivost, smirenost... a itekako je važno prilagoditi svoje ponašanje u nekoj situaciji (13).

Izuzetna je važna komunikacija učenika i nastavnika, jer nastavnici (pogotovo učitelji u osnovnoj školi) predstavljaju uzor na koga se učenici ugledaju. Ako nastavnik dobro formira nastavni sat (i cijeli predmet), to dovodi do snažne motivacije samog učenika za napredovanje, učenje i zanimanje za taj predmet (14).

Nastavnikovo ponašanje, njegovo radno okruženje, interakcija s učenicima, ponašanje i stil ophođenja utječe na pozitivno nastavno ozračje, na učenikova postignuća i njegovu produktivnost (15). Njegovo profesionalno ponašanje trebalo bi biti puno povjerenja, na kojeg

se učenici mogu osloniti, te stvarati međuljudske odnose. Cijelo nastavno ozračje uključuje niz obrazovnih činitelja koji su povezani s karakteristikama nastavnika i njegovog ponašanja, a uključuju fizičko i psihološko ozračje (16). Svakako je potrebno da i sam nastavnik ima dobru motivaciju za dobru nastavu. Motivirani nastavnik će uspješnije izvoditi nastavu i pomoću učenicima kod obavljanja njihovih zadataka (3). Motiviranost nastavnika mogu poticati stručni suradnici i ravnatelj škole, na način da mu se uz obavijest o njegovom napredovanju, da pohvala ili priznanje. Na taj način, nastavnik (kao i učenik) se želi razvijati na poslovnom planu, i biti bolji u svom radu (12).

U nastavi se trebaju postaviti ciljevi, koji ne treba samo izvršiti učenik, nego i nastavnik (17). Za uspjeh učenika nastavnik bi trebao animirati dobro ozračje za učenje, a način na koji podučava mu u tome pomaže. U tome mora pripaziti da nastavnikov autoritativni stav potiče samostalnost učenika. Nastavnici koji su popustljiviji nemaju dobra osobna pravila i važnija im je emocionalna dobrobit učenika, ali ih učenici vole. Kod nastavnika koji su ravnodušni vlada loši međuljudski odnosi i nedisciplina u razredu (18). Naravno, s povećanjem dobi učenika, opći školski uspjeh i učenička motivacija pada (19), ali tu je i veći utjecaj puberteta. U nastavi bi bilo najbolje da nastavnik naprednijim učenicima daje zahtjevnije zadatke. S time učenika motiviramo, raste njegovo samopoštovanje i pokazujemo da vjerujemo u njegove vlastite sposobnosti (9). Odnos s nastavnikom i njegovo razumijevanje učenika, vrlo je važno u savladavanju straha od ispita (14). Benček u svom istraživanju navodi kako je česta percepcija nastavnika prilikom ocjenjivanja (najčešće usmenog) njegovo (ili tuđe) mišljenje o učeniku koji je imao tijekom godina (9). S uvođenjem e-dnevnika u modernizaciju školstva smanjilo se povodjenje ocjenjivanja drugih nastavnika. Sposobnost učenika da verbalno izloži svoje znanje nije uvijek povezano s inteligencijom učenika, jer verbalno sposoban učenik nekada bolje prezentira usmeno nego pismeno.

Na žalost, zbog velike potrebe aktiviranosti nastavnika, kao i zbog takozvane „pomažuće profesije“ sindrom sagorijevanja je čest kod nastavnika. Pojavljuje se neovisno o položaju i statusu nastavnika i o duljini radnog iskustva (20). Prema istraživanju Chana, rezultati ukazuju na postojanost značajne korelacije povezano sa sagorijevanjem i djelotvornosti nastavnika, te se smanjuje nivo sagorijevanja s povećanjem nivoa učinkovitosti (21). Vlahek u svom istraživanju utvrđuje da je veća razlika u radu nastavnika s obzirom na njihov staž (16). Učenici su bili zadovoljniji s nastavnicima s više od 30 godina radnog staža, nego učenici s nastavnicima koji imaju radnog staža manje od 5 godina. Prema tome, različita istraživanja ukazuju na sagorijevanje nastavnika, neki pokazuju profesionalno sagorijevanje već na početku, a neki tek

na kraju. Potrebno je imati i više razumijevanja prema nastavnicima, jer su oni važan dio u odgoju i obrazovanju djece.

2.2. Uloga učenika

Učenici u srednjoj školi provode 175 radnih dana, a neki i više (medicinska sestra/tehničar opće njege po kurikulumu imaju 37 tjedana nastave), te je vrlo važno kako se u školi osjećaju (16). Kroz život, ljudi se suočavaju s različitim stresovima, pa tako i učenici. Kao i odrasli, neka djeca se dobro suočavaju sa stresom, dok neki ne. Učenici bi na vrijeme trebali reagirati na stresne situacije, i pokušati ih riješiti na načine koji odgovara njima i njihovim osobnostima. Rješavanje stresa će im svakako pomoći u kasnijim situacijama u životu (22). Jedan od većih stresova predstavlja odlazak u školu, što uključuje i sami početak polaska u školu i prelasku na više razine obrazovanja. Djeca različito sazrijevaju, te se tako i različito suočavaju s tim prelascima (23). Neki smatraju da se stres adolescenta može usporediti s izgaranjem na poslu kod odraslih (24). Od učenika adolescenata traže se različiti zahtjevi s različitih strana – nastavnika, roditelja, okoline, te naravno i njih samih. Ukoliko učenik stalno daje velike napore da sve svlada, može doći do izgaranja što dovodi do stresa, nervoze, pada zainteresiranosti... (25).

Strah od škole neki opisuju kao strah od neuspjeha u školi koje je povezano uz ispitivanje, a koje može biti povezano s nedovoljno dobrim odnosom između učenika i nastavnika, ili zbog velikih očekivanja roditelja. Osim toga, važan je i međusobni odnos ostalih učenika u razredu, pogotovo ako učenik trpi neku vrstu psihičkog ili fizičkog nasilja. Različiti su strahovi od škole: mogućnost izrugivanja od nastavnika ili drugih učenika, strah od neuspjeha, nedostatak samopouzdanja, strah od razočaranja roditelja... Važno je uočiti radi li se o općenitom strahu ili o posebnom strahu od škole (26). Učenici koji imaju neki strah od škole većinom izostaju s nastave, bilo neopravdano ili opravdano, te nemaju dobru motivaciju za učenje s lošim metodama za učenje i manje komunikacijske sposobnosti. Strah od ispitivanja je specifični oblik straha od škole, a pojačava se do početka srednjoškolskog obrazovanja, te ima povećane prijelazne etape kada učenik počinje s obrazovanjem u srednjoj školi ili kada prelazi u 5. razred osnovne škole. Zbog velikog straha učenici iako nauče dobro gradivo, dobiju lošiju ocjenu zbog nekih drugih primisli npr. Strah kako ne bi razočarali druge osobe (najčešće roditelje) (14). Nedovoljna ocjena ili lošija ocjena od očekivane uvelike je rezultat stresa i nezadovoljstva učenika. Kada učenik dobije dobru ocjenu, ispunjen je zadovoljstvom za sebe i roditelje, dok

s druge strane, kada dobije lošu ocjenu mora se suočiti s nezadovoljstvom roditelja, nastavnika, te onda i samim sobom (22).

Učenički uspjeh osim o znanju i vještinama ovisi i o motivaciji i vanjskim okolnostima. Do uspjeha neće doći ako izostane jedan od ovih elemenata. Kroz pomaganje nastavnik motivira učenika i s time započinje preduvjet uspjeha (27). Jedna od motivacija je svakako postavljanje ciljeva učenika. Ciljevi nas potiču da napravimo nešto novo, usmjeravaju učeničku aktivnost za ostvarenje cilja i ima veliki utjecaj na njegovo ponašanje u dostizanju cilja. Ciljevi i rezultati mogu biti iznad i ispod nivoa učeničkog očekivanja. Ponekad, kada je rezultat lošiji od onoga što je učenik očekivao, učenik se demoralizira (28). Najveća motivacija za učenjem je ocjena (9). Kod učenika se razvija bespomoćnost ako stalno dobiva loše ocjene, te smatra da je gubitak vremena učiti za određeni predmet/ispit, jer ionako neće imati dobar rezultat. Neuspjeh loše ocjene identificiraju s manjkom svoje sposobnosti (29). U svom istraživanju Čoso (14) zaključuje da učenici smatraju kako nisu dobili zaslužene ocjene, te da kriterije ocjenjivanja ne razumiju u potpunosti. Učenici koji imaju dobre ocjene imaju veći stupanj samopoštovanja, dok učenici s lošijim ocjenama imaju manju razinu samopoštovanja, i mogućnost depresije. Lošija ocjena ili uspjeh može dovesti do problema s učenikovo emocionalno zdravlje i samopoštovanje, jer smatra da nema dovoljno vlastite sposobnosti za savladavanje lošeg uspjeha (30). Oni učenici koji žele savladati ili su usmjereni na izvedbu nekog zadatka, žele usavršiti znanje i vještine i bolje razumjeti zadani zadatak (31). Pri davanju zadataka i rješavanju problema, treba pripaziti na učenikovo znanje, jer ne mora uvijek biti pozitivna motivacija ako postoje zadaci koje ne znaju riješiti, nego ih dodatno može demotivirati (9).

Važnost zadovoljstva učenika nastavnikom je kriterij ocjenjivanja, koje bi trebalo prilagođavati razredu. Ako učenik ne razumije u potpunosti kriterije koje nastavnik ima, s vremenom će imati manje motivacije (14).

Zadovoljstvo učenika i njegov uspjeh utječe na samopoštovanje učenika, i utvrđuje odnose između nastavnika i učenika. Stalni neuspjeh može dovesti do depresije do manjeg samopoštovanja. Djeca s manjim samopoštovanjem često imaju problema s motivacijom i svojim emocijama (9).

Učenici svojom komunikacijom „brane“ svoje stavove i mišljenja, razvijaju kritičko razmišljanje prema sebi i ostalim učenicima, a istodobno se nauče aktivno slušati i razgovarati (12).

2.3. Uloga roditelja

Iako su roditelji glavni odgajatelji svog djeteta, nastavnici su ti koji mogu dati pravodobne informacije koje je važno za najbolji ishod za dijete (32). Za bolji učenikov uspjeh svakako je važno imati podršku roditelja. Uz svoju ljubav, potrebno je uključiti se u školovanje djeteta, ali na način da mu daju punu podršku i pomoć kada je potrebno. Nekada, roditelji previše „guše“ svoju djecu s nerealnim zahtjevima, pri tome im namećući svoje želje i snove. Bolja povezanost u obitelji daje mogućnost i za boljim školskim uspjehom. Kada je lošija povezanost u obitelji, učenici imaju i lošiji uspjeh u školi. Isto tako, učenici koji imaju strah od škole imaju roditelje koji imaju veliki autoritet nad svojom djecom. U slučajevima kada roditelj nije zainteresiran za svoje dijete ili kada je previše zainteresiran, nameće djetetu strah koje on neće moći nadvladati. Učenik može imati i problema sa svojom okolinom, a najviše vršnjacima. Roditelji kao stup obitelji trebaju svoje dijete bodriti, usmjeravati, davati podršku i pomoć (33). Učenici koji imaju dobre obiteljske odnose, imaju i manji strah od ispitivanja.

Obitelj koja je temeljena na podršci, razumijevanju i obitelji, odgaja dijete koje prihvaća sebe kao osobu i koja će stvoriti svoja znanja i vještine (10). Stres roditelja može utjecati na razvoj djeteta (34).

Roditelji najčešće promatraju postignuće svoje djece putem ocjena, što dovodi do nesuglasica između roditelje i djece i zatim i nastavnika. Na strah od škole može utjecati i očekivanja roditelja. Njihova očekivanja ne bi trebala biti prevelika, jer dijete razvija strah od lošeg uspjeha, te gubi motivaciju i samopouzdanje (26). U prijelaznim etapama školovanja (u peti razred osnovne škole, polazak u srednju školu) učenici dobivaju veći opseg nastavnog gradiva i predmeta, te dolazi do pada u općem uspjehu učenika. Roditelji imaju nerealna očekivanja, te učenici koji su ulagali veliki trud imaju poteškoća sa stresom izazvanom tih očekivanja (14). Potrebno je poticati dijete, ali ne način da svoja očekivanja i zahtjeve stave nerealno ispred djeteta, nego ga usmjereno pohvaliti.

Za školski uspjeh roditelji često okrivljavaju nastavnike, jer smatraju ako je dijete zdravo da nema zapreka koji ne mogu savladati (35). Najveće nesuglasice između nastavnika i roditelja je većinom kriterij ocjenjivanja (12). U novije vrijeme, učenik se stalno prati u njegovom radu i napredovanju kroz bilješke koje roditelj može vidjeti. Usprkos tome, dolazi do situacija kada roditelj ne razumije što je potrebno da bi njegovo dijete trebalo znati za veću ocjenu. Uzrok tome može biti i nerealnost roditelja prema stvarnom znanju djeteta i njegovom očekivanju od njega (9). U školama je uvedeno, osim redovnih informacija za roditelje koje održava razrednik,

i informacije za predmetne nastavnike gdje roditelji mogu zatražiti objašnjenje kriterija ocjenjivanja pojedinog nastavnika. S time se mogu izbjeći i nesporazumi. Na žalost, u praksi to nije tako čest slučaj, te roditelji slabo dolaze na takve informacije. Isto tako, radi lakšeg snalaženja, škola može objaviti dokumente na stranici škole s usuglašenim kriterijima ocjenjivanja unutar svakog aktiva (po svim elementima).

U osnovnoj školi, pogotovo u nižim razredima, roditelj može sudjelovati u brojnim školskim aktivnostima npr. radionice, roditeljske udruge, aktivnosti u učionici... Za takav tijek suradnje potreban je slijed aktivnosti koje se mogu mijenjati prema uvjetima (36). Na takav način bi roditelji skupa sa školom mogli ostvariti uspješnu suradnju i doprinijeti boljoj motivaciji i postignuću učenika, te pomoći djetetu da razvija svoje potencijale (37). Suradnja roditelja ima za cilj uspješan i kvalitetan razvoj djeteta, te rezultat je napredovanje i razvoj djeteta/učenika (36). Na žalost, niti sve škole niti svi roditelji nemaju takvu povezanost.

Roditelji i nastavnici (škola) trebaju biti ravnopravni u svojoj komunikaciji i međusobno se poštovati, jer dobrobit učenika je na prvom mjestu i zajedno se postavljaju odgojni ciljevi (38).

Problem današnjice je zauzetost i opterećenost roditelja poslom, i drugim obavezama. Sve je manje vremena da obitelj provode kvalitetno vrijeme zajedno. Tako i obaveze u školi postaju opterećenje roditeljima ako trebaju pomoći kod nekih zadataka. Veliko nezadovoljstvo roditelji su imali tijekom pandemije Covid-19, kada su djeca imala nastavu od kuće (39). Većina roditelja je smatrala kako su djeca preopterećena s zadacima koje dobivaju, i kako oni moraju preuzeti ulogu nastavnika.

Učenik u adolescentnoj dobi traže čak i više pažnje i bolje obiteljsko okruženje. Takvo dijete se razvija u čovjeka, te mu je itekako potrebno razumijevanje i ljubav (35).

3. CILJEVI ISTRAŽIVANJA

Ciljevi istraživanja su istražiti postoje li veza između zainteresiranosti za školskim obavezama, zadovoljstva nastavnicima, zadovoljstva školom i nastavom te učestalosti učenja i korištenja instrukcija.

3.1. Hipoteze

H1: Postoji pozitivna veza između zainteresiranosti za školskim obavezama i zadovoljstvom nastavnicima

H2: Postoji pozitivna veza između zadovoljstva školom i nastavom i zadovoljstva nastavnicima.

H3: Postoji pozitivna veza između zainteresiranosti za školskim obavezama i nastavom i zadovoljstva nastavnicima.

4. ISPITANICI (MATERIJALI) I METODE

4.1. Ispitanici

Istraživanje je provedeno na prigodnom uzorku učenika 4. i 5. razreda Zdravstvene i veterinarske škole Dr. Andrije Štampara u Vinkovcima upisanih u školskoj godini 2021./2022. Prikupljanje podataka je napravljeno na uzorku učenika završnih razreda (jedan razred fizioterapeutskih tehničara/tehničarki, te četiri razreda medicinskih sestara/tehničara opće njege (4. i 5. razred). Ukupno je sudjelovalo 116 ispitanika. Kriterij za uključenje su bili učenici koji su napunili 18 godina, dok su kriterij isključenja bili maloljetni učenici.

4.2. Postupak i instrumentarij

U svrhu prikupljanja podataka koristio se upitnik sastavljen od 35 pitanja u formi procjene, rangiranja i poluotvorenoga tipa. U istraživanju za prikupljanje podataka koristili su se prilagođeni upitnici: The Quality of School Life (QSL) prema Epsteinu i McPartlandu u kojoj su definirana tri dijela – općenito zadovoljstvo školom; predanost nastavi i stavovi prema nastavnicima (8), Upitnika kvalitete školskog života (Quality of School Life Questionnaire) (7), te Podljestvica ispitne anksioznosti preuzeta iz Ljestvice anksioznosti za djecu – AFS u kojem se ispituje osjećaj bespomoćnosti i nelagode koji se pojavljuju u ispitnoj situaciji u obliku straha od zakazivanja u rješavanju zadataka (40). Anketni upitnik sadrži ukupno 35 pitanja/varijabli od kojih neće svi biti korišteni zbog nerelevantnosti za istraživanje i potencijalno prevelikog opsega analize. Prikupljeni uzorak sastoji se od 116 ispitanika koji su odgovarali na pitanja dostupnima u anketnom uzorku vidljivog u prilogu, a sadržava osnovne fizičke informacije o ispitanicima, informacije o navikama učenja te informacije o zadovoljstvu nastavom i školom, o zainteresiranosti za školske obaveze te o zadovoljstvu s nastavnicima u školi.

Planirano prikupljanje provodilo se tjedan dana. Anketni upitnik je napravljen u Microsoft Formsu koji je bio anonimn. Neposredno prije početka provođenja anketiranja učenika naglašeno je da je sudjelovanje dragovoljno i anonimno, te su učenici dobili uputu o zaštiti povjerljivosti podataka koji će se koristiti isključivo u svrhu izrade rada i kasnije objave rezultata u znanstvenim publikacijama.

4.3. Statistička obrada podataka

Cjelokupna analiza rađena je u statističkom programu R, verzija 4.1.1. Metode korištene u radu spadaju u klasično korištene metode statističke analize. Za opisivanje kategorijalnih varijabli koristile su se tablicama frekvencija i relativnih frekvencija te stupčastim dijagramima, dok za kvantitativne varijable koriste se tablice s vrijednostima deskriptivnih statistika te također i grafičke prikaze kao što su kutijasti dijagrami i histogrami kojima se pruža dodatan uvid u distribuciju podataka. Ispituju se korelacije između kvantitativnih varijabli koristeći Pearsonovu metodu, te se testira značajnost dobivenih korelacija između varijabli zainteresiranosti školskim obavezama i zadovoljstvom nastavnicima (H1), zadovoljstva školom i nastavom (H2) i zainteresiranosti za školske obaveze (H3).

4.4. Etički aspekti istraživanja

Prethodno je zatražena dozvola ustanove za pristanak provođenja istraživanja. Neposredno prije početka provođenja anketiranja naglašeno je da je sudjelovanje dragovoljno i anonimno, te su učenici dobili uputu o zaštiti povjerljivosti podataka koji će se koristiti isključivo u svrhu izrade rada i kasnije objave rezultata u znanstvenim publikacijama.

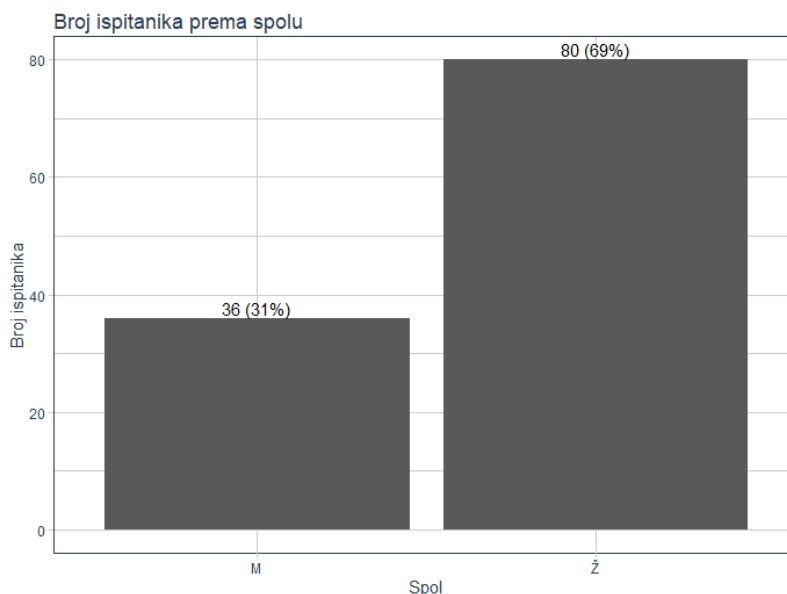
5. REZULTATI

5.1. Spol

Varijabla Spol kategorijalnog je tipa i u sebi nosi informaciju o spolu ispitanika (Tablica 1.). Varijabla može poprimiti dvije vrijednosti: muško, žensko. Iz tablice frekvencija vidljivo je kolika je zastupljenost pojedinog spola u uzorku prema apsolutnom i relativnom pogledu.

Tablica 1. Frekvencije i relativne frekvencije varijable Spol

Spol	Relativna frekvencija	Frekvencija
Muški	31.0%	36
Ženski	69.0%	80
Ukupno	100.00%	116

Grafikon 1. Struktura ispitanika po spolu

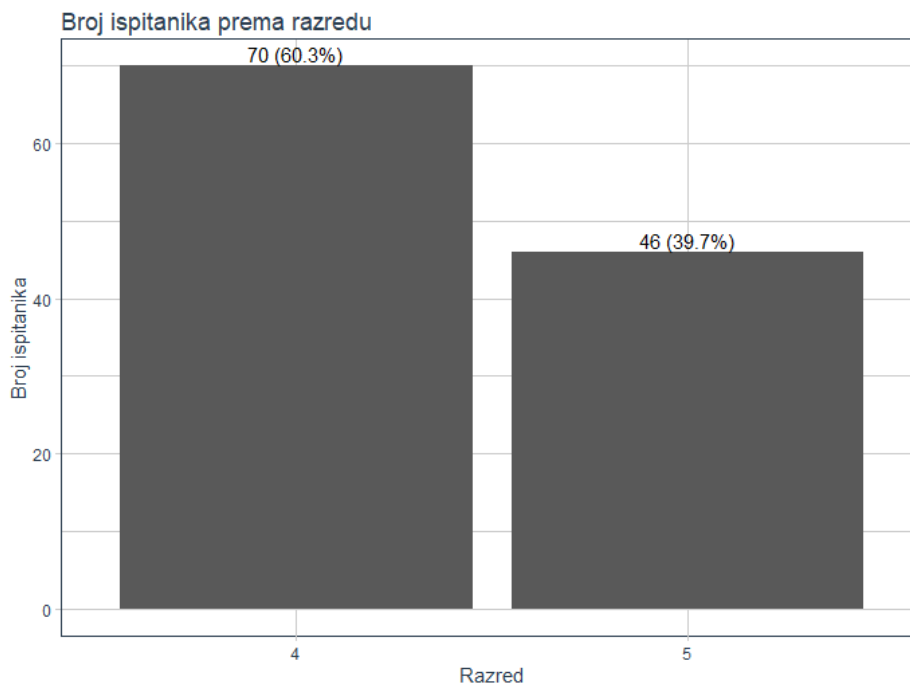
Postoji određeni nerazmjer u spolu ispitanika što je na neki način i razumljivo s obzirom na promatranu populaciju Zdravstvene i veterinarske škole u kojoj je tradicionalno ženski spol više zastupljen (Grafikon 1.).

5.2. Razred

Varijabla razred također se smatra kategorijalnom varijablom koja može poprimiti vrijednosti 4. i 5 (Tablica 2., Grafikon 2.). Zastupljenost ispitanika prema razredu mogu se vidjeti u tablici frekvencija i relativnih frekvencija.

Tablica 2. Frekvencije i relativne frekvencije ispitanika prema razredu

Razred	Relativna frekvencija	Frekvencija
4.	60.3%	70
5.	39.7%	46
Ukupno	100.00%	116

Grafikon 2. Struktura ispitanika po razredu

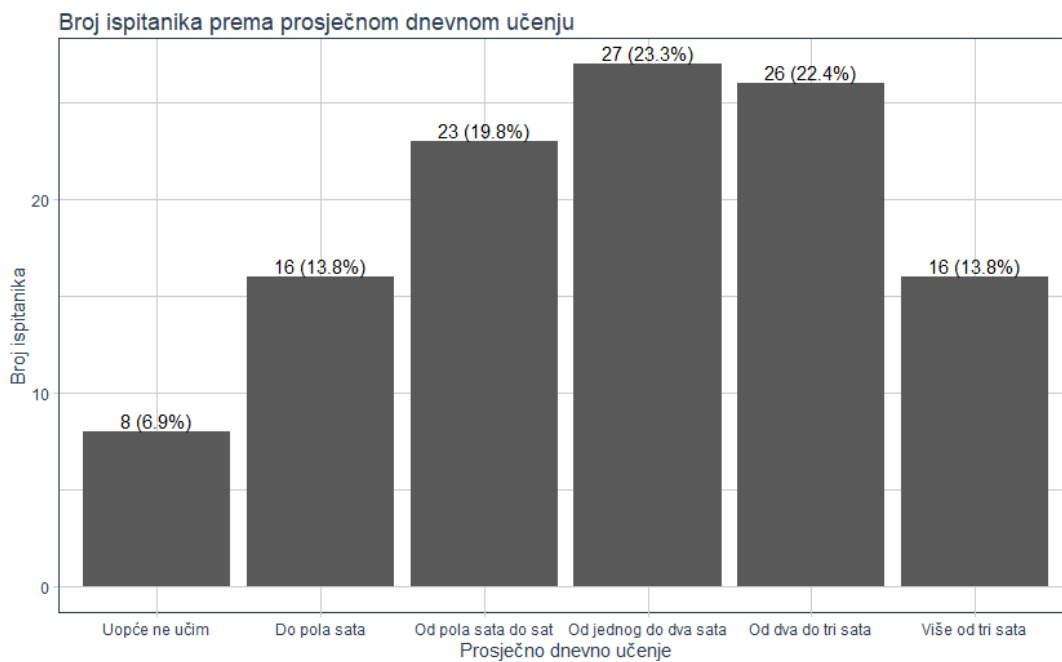
5.3. Dnevno učenje

Dnevno učenje je kategorijalna varijabla koja govori o prosječnom dnevnom učenju ispitanika grupiranom u kategorije vidljive u tablici i grafikonu 3. Zastupljenost ispitanika prema grupama

moгу se vidjeti u tablici frekvencija i relativnih frekvencija. Veći broj učenika (njih 51) izjavilo je da uči od jedan do tri sata.

Tablica 3. Frekvencije i relativne frekvencije ispitanika prema prosječnom dnevnom učenju

Razred	Relativna frekvencija	Frekvencija
Uopće ne učim	6.9%	8
Do pola sata	13.8%	16
Od pola sata do sat	19.8%	23
Od jednog do dva sata	23.3%	27
Od dva do tri sata	22.4%	26
Više od tri sata	13.8%	16
Ukupno	100.00%	116

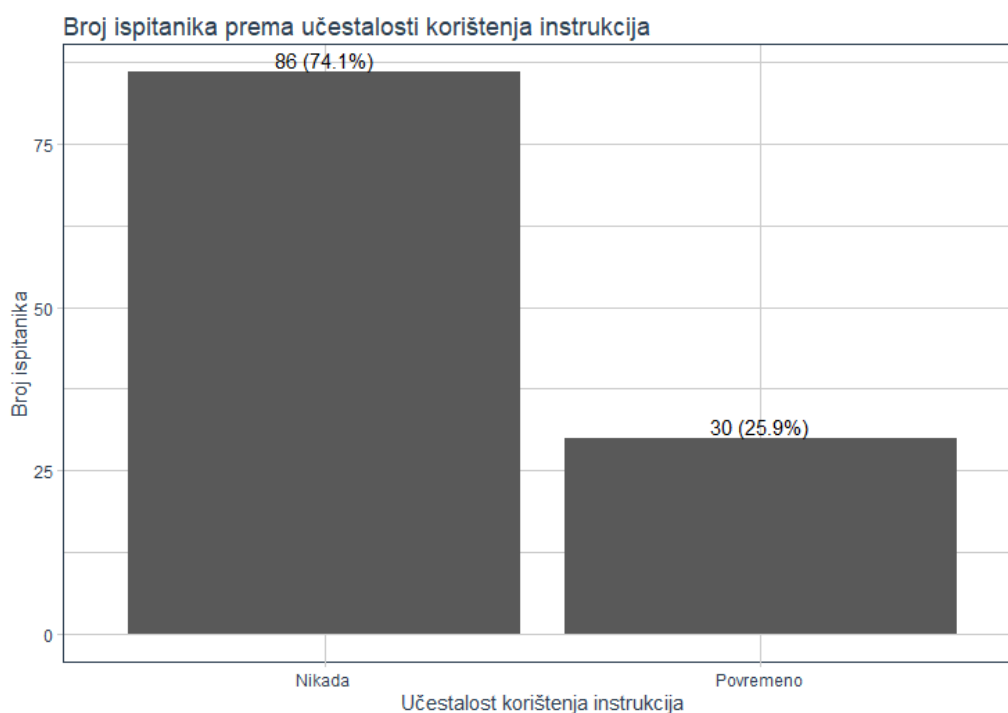
Grafikon 3. Struktura ispitanika po prosječnom dnevnom učenju

5.4. Instrukcije

Instrukcije je kategorijalna varijabla koja govori o učestalosti korištenja instrukcija prilikom učenju (Grafikon 3.). Zastupljenost ispitanika prema grupama može se vidjeti u tablici frekvencija i relativnih frekvencija (Tablica 4.). Vrlo veliki postotak učenika (74,1 %) nikada nije koristilo instrukcije, što je možda povezano sa stručnim predmetima.

Tablica 4. Frekvencije i relativne frekvencije ispitanika prema prosječnom dnevnom učenju

Razred	Relativna frekvencija	Frekvencija
Nikada	74.1%	86
Ponekad	25.9%	30
Stalno	0.0%	0
Ukupno	100.00%	116

Grafikon 4. Struktura ispitanika po učestalosti korištenja instrukcija

5.5. *Prijedlozi za poboljšanje uspješnosti i zadovoljstva*

Ispitanici su dobili sedam ponuđenih prijedloga koje su dali ocjene od 1 do 7 po važnosti, gdje ocjena 1 predstavlja najveću važnost, a 7 najmanju. Postoje ispitanici koji su za prijedloge koje smatraju jednako važnima davali iste ocjene, no to ne narušava daljnju analizu. U tablici 5. prikazuje se koja je prosječna ocjena pojedinog prijedloga, te koliko ispitanika taj prijedlog smatra najvažnijom stavkom. Vidljivo je kako najviše ispitanika smatra zanimljiviji način predavanja ključnim za poboljšanje uspješnosti i zadovoljstva, dok najmanje važne prijedloge smatraju više udžbenika iz stručnih predmeta, te više izvannastavnih aktivnosti.

Tablica 5. Poboljšanje uspješnosti

Prijedlog poboljšanja	Prosječna ocjena	Najvažnija stavka
Manje gradiva	3.49	29 (25.0%)
Zanimljiviji način predavanja	3.03	47 (40.5%)
Više vježbanja i ponavljanja	3.68	21 (18.1%)
Bolja opremljenost škole	3.97	24 (20.7%)
Više udžbenika iz stručnih predmeta	4.57	14 (12.1%)
Više razumijevanja od strane nastavnika	3.78	27 (23.3%)
Više izvannastavnih aktivnosti	4.56	15 (12.9%)

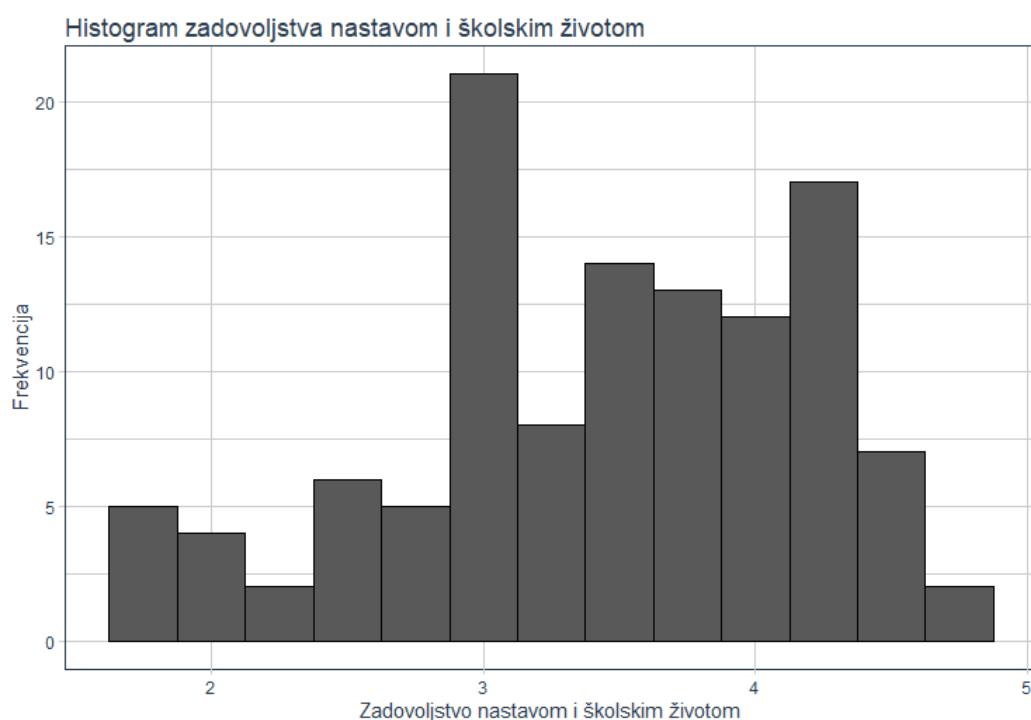
5.6. *Zadovoljstvo nastavom i školskim životom*

Na temelju osam varijabli iz upitnika iz segmenta zadovoljstvo nastavom i školskim životom konstruirana je jedna varijabla koja daje sumarnu informaciju o navedenom. Varijabla je konstruirana kao prosjek navedenih osam varijabli. Tako dobivena varijabla numeričkog je tipa. Osnove informacije o distribuciji prikazana je u tablici 6. deskriptivnih statistika te histogramom (Grafikon 5.).

Tablica 6. Deskriptivna statistika zadovoljstva nastavom i školskim životom

Varijabla	Minimum	Medijan	Ar. Sredina	Maksimum	Standardna devijacija
Visina	1.625	3.500	3.491	4.750	0.750

Iz tablice s vrijednostima deskriptivnih statistika vidljivo je kako je raspon ocjena zadovoljstva nastavom i školskim životom iznosi 3.125, od minimalnih 1.625 do maksimalnih 4.7. Prosječna ocjena ispitanika u uzorku iznosi 3.491, a ocjena središnjeg ispitanika iznosi 3.5. Standardna devijacija ocjene iznosi 0.75.

Grafikon 5. Histogram zadovoljstva nastavom i školskim životom

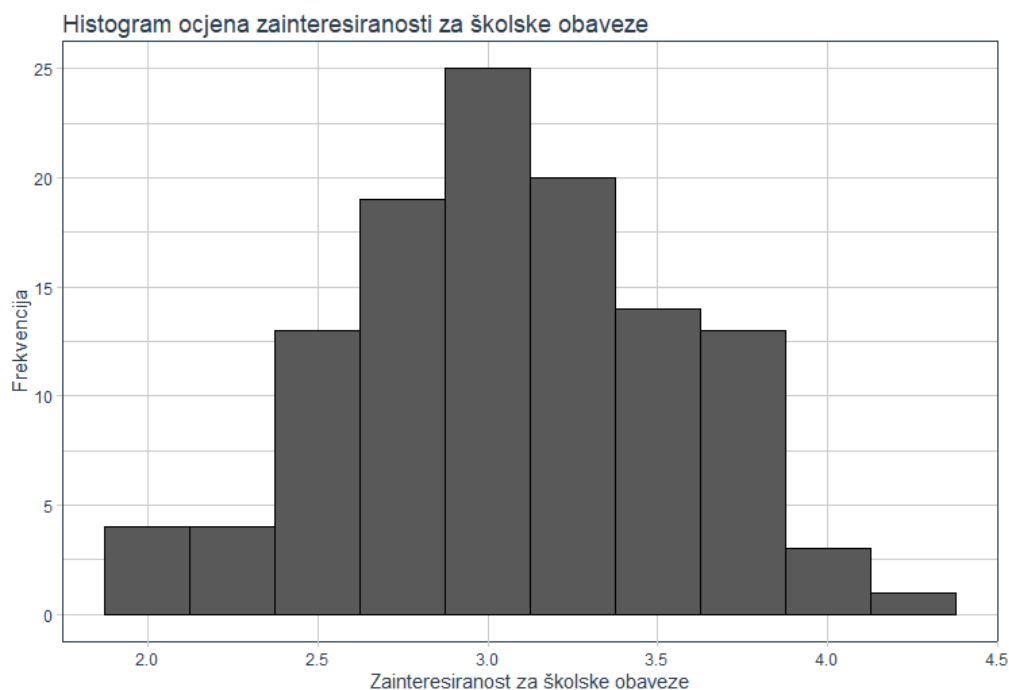
5.7. Zainteresiranost za školske obaveze

Kao i kod zadovoljstva nastavom i školskim životom, na temelju osam varijabli iz upitnika iz segmenta zainteresiranost za školske obaveze konstruirana je jedna varijabla koja daje sumarnu informaciju o navedenom. Varijabla je konstruirana kao prosjek navedenih osam varijabli. Tako dobivena varijabla numeričkog je tipa. Osnove informacije o distribuciji prikazana je u tablici 7. deskriptivnih statistika te histogramom (Grafikon 6.).

Tablica 7. Deskriptivna statistika zainteresiranosti za školske obaveze

Varijabla	Minimum	Medijan	Ar. Sredina	Maksimum	Standardna devijacija
Visina	2.000	3.125	3.127	4.375	0.475

Iz tablice s vrijednostima deskriptivnih statistika vidljivo je kako je raspon ocjena zainteresiranosti školskim obavezama iznosi 2.375, od minimalnih 2.0 do maksimalnih 4.375. Prosječna ocjena ispitanika u uzorku iznosi 3.127, a ocjena središnjeg ispitanika iznosi 3.125. Standardna devijacija ocjene iznosi 0.475.

Grafikon 6. Histogram zainteresiranosti za školske obaveze

5.8. Zadovoljstvo nastavnicima

Slično kao i za prethodne, na temelju osam varijabli iz upitnika iz segmenta „zadovoljstvo nastavnicima“ konstruirana je varijabla koja će dati sumarnu informaciju o navedenom. Varijablu je konstruirana kao prosjek navedenih osam varijabli. Tako dobivena varijabla numeričkog je tipa. Osnove informacije o distribuciji prikazana je u tablici 8. deskriptivnih statistika te histogramom (Grafikon 7.).

Tablica 8. Deskriptivna statistika zadovoljstva nastavnicima

Varijabla	Minimum	Medijan	Ar. Sredina	Maksimum	Standardna devijacija
Visina	1.000	3.375	3.430	5.000	0.936

Iz tablice s vrijednostima deskriptivnih statistika vidljivo je kako je raspon ocjena zadovoljstva nastavnicima iznosi 4.0, od minimalnih 1.0 do maksimalnih 5.0. Prosječna ocjena ispitanika u uzorku iznosi 3.43, a ocjena središnjeg ispitanika iznosi 3.375. Standardna devijacija ocjene iznosi 0.936.

Grafikon 7. Histogram zadovoljstva nastavnicima

Testiranje hipoteza

Način na koji se provjeravalo postoji li veza između dvaju varijabli u hipotezama H1, H2 i H3 jest koristeći Pearsonov koeficijent korelacije. On govori o jačini linearne veze između dvije varijable. Pearsonov koeficijent korelacije poprima vrijednosti od -1 do 1, gdje je -1 predstavlja potpunu negativnu, 1 potpunu pozitivnu korelaciju, a 0 nepostojanje korelacije.

Da se u konačnici može osloniti na zaključke koje sa sobom nose koeficijenti korelacije, trebalo je provjeriti jesu li oni statistički značajni. To se zaključuje na temelju p-vrijednosti proizašle iz testa korelacija. Statistički test za nultu hipotezu ima nepostojanje korelacije dvaju varijabli. Vrijednosti koeficijenata korelacije (u zagradama), kao i pripadne p – vrijednosti može se vidjeti u tablici ispod.

Tablica 9. Koeficijenti korelacije i p-vrijednosti testa o postojanju korelacije između varijabli

Varijabla	Zadovoljstvo nastavom i školskim životom	Zainteresiranost za školske obaveze	Zadovoljstvo nastavnicima
Zadovoljstvo nastavom i školskim životom	1	<0.001 (0.438)	<0.001 (0.595)
Zainteresiranost za školske obaveze	-	1	<0.001 (0.451)
Zadovoljstvo nastavnicima	-	-	1

Pearsonov koeficijent korelacije između varijable zadovoljstvo nastavom i školskim životom i varijable zainteresiranost za školske obaveze, iznosi 0.438. To sugerira da između tih varijabli postoji djelomična pozitivna korelacija. Slično, postojanje djelomične pozitivne korelacije je sugerirano i između varijabli zadovoljstvo nastavnicima i varijable zainteresiranost za školske obaveze (0.451), te između varijabli zadovoljstvo nastavnicima i varijable zadovoljstvo nastavom i školskim životom (0.595). Kako su p-vrijednosti u sva tri provedena statistička testa <0.001, na razini značajnosti 0. U nastavku su prikazani dijagrami raspršenja ove tri varijable međusobno (Grafikoni 8., 9. i 10.).

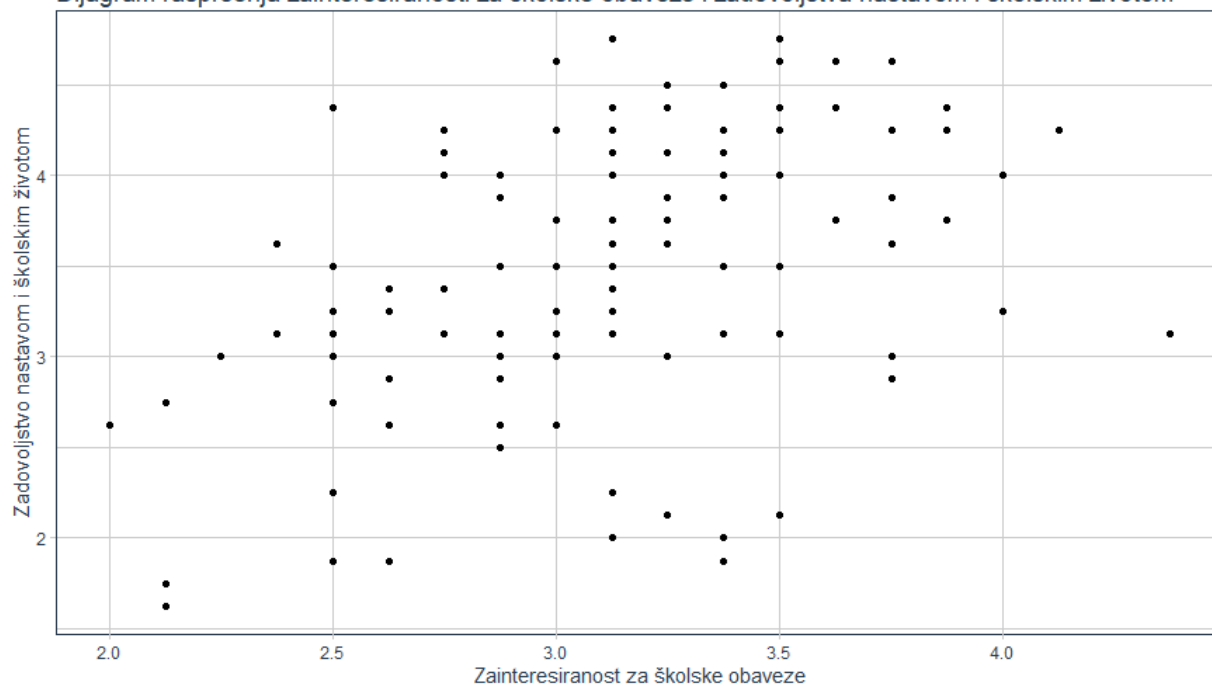

Grafikon 8. Dijagram raspršenja zainteresiranosti za školske obaveze i zadovoljstva nastavnicima

Grafikon 9. Dijagram raspršenja zadovoljstva nastavom i školskim životom i zadovoljstva nastavnicima

Dijagram raspršenja zainteresiranosti za školske obaveze i zadovoljstva nastavom i školskim životom

Grafikon 10. Dijagram raspršenja zainteresiranosti za školske obaveze i zadovoljstva nastavom i školskim životom

6. RASPRAVA

Zadovoljstvo učenika nastavom, školom i obavezama u školi je česta tema u današnje vrijeme. Od učenika i učitelja se očekuje da savladaju/pokažu nastavno gradivo prema mogućnostima učenika (13). Nastavnik mora svojom komunikacijom i osobinama zainteresirati učenika za rad, dok učenik svoje obaveze mora sam organizirati i znati provesti. Škola je, nakon obitelji, glavna institucija za razvijanje djetetove osobnosti.

Ovim istraživanjem utvrđeno je da su hipoteze potvrđene, statistički su značajne i pozitivno koreliraju sa zainteresiranošću za školske obaveze i zadovoljstvom nastavom, zadovoljstvom školom i nastavom, te zainteresiranost za školske obaveze pozitivno korelira sa zadovoljstvom s nastavnicima.

Istraživanje Mihaljević Djigunović (41) provedeno je na 2137 ispitanika, od kojih je 656 učenika završnih razreda srednjih škola. Iz dobivenih rezultata vidljivo je kako su učenici bili zadovoljni s organizacijskim načinom rada, te s mogućnosti izlaganja svojih mišljenja i stavova, a kao loše strane su istaknuli tradicionalni pristup nastavi i previše provjera znanja. U ovom istraživanju učenici kao pozitivno ističu dobru komunikaciju nastavnika s učenicima, a kao loše većinom izdvajaju previše gradiva i previše obaveza u školi. Učenici su zadovoljniji s nastavom ukoliko se primjenjuju zanimljivije i novije metode i oblici rada, dok pristupa nastavi koji je „staromodan“ ne daje dobre rezultate ni veliku zainteresiranost učenika. Škola je važna za samopouzdanje učenika i vrlo je važno da učenici budu zadovoljni školom i nastavom kako bi imali bolje rezultate (42). U istraživanju na 512 slovenskih učenika osnovne škole rezultati ukazuju da su učenici manje zadovoljni kada su pod stresom. Koludrović smatra da se nezadovoljstvo učenika povećava i mijenja s vremenom prelaska u više razrede, jer su učenici više opterećeni s povećanjem različitih nastavnika i predmeta (43). Istraživanje je provedeno na 333 ispitanika u osnovnim školama na području Splitsko-dalmatinske županije. Zaključeno je da je istraživanjem utvrđen nastavak opadanja zadovoljstva nastavnicima i školom, te kako je potrebno osmisliti nastavu koja će se više usmjeriti na kvalitetu, pogotovo kod predmetne nastave. U srednjoj školi se nastavlja takav trend, jer dolazi do cjelokupne promjene, pogotovo ako učenik nastavlja srednjoškolsko obrazovanje u strukovnim školama. Svakako tu spada i smjer medicinska sestra/tehničar opće njege, kao i fizioterapeutski tehničar. Benček na uzorku od 374 učenika 8. razreda osnovne škole na području Zagreba dolazi do zaključka da je čak 77,8 % učenika zadovoljno svojim nastavnicima i ocijenjeni su kao vrlo dobri ili odlični (9). U istraživanju se ispitala motiviranost učenika na nastavi matematike. Čoso u svom istraživanju

navodi da je najveći strah i nezadovoljstvo učenika ocjena i ispitivanje nastavnika (14). Od 148 učenika petih i šestih razreda osnovne škole većina je zadovoljna svojim nastavnicima (67 %), a najveće prednosti daju pravednom ocjenjivanju i objašnjavanju nejasnoća, te smatraju kako dobivaju ocjenu koju su zaslužili (čak 86,3 % učenika). U ovom istraživanju učenici navode kako smatraju da nastavnici nisu uvijek pravedni, te kako imaju dvostruko mjerilo ocjenjivanja. 39,1 % učenika smatra da ih pogodi loša ocjena, i najveći početak straha su loše ocjene (16,9 % učenika). Ukazuju na to da je previše učenja bez razumijevanja, te kako bi se trebalo više usmjeriti na pravo znanje, pogotovo ono koje pokazuju na vježbama u školskom praktikumu ili izvan. Zajedničko za oba istraživanja jeste da učenici u veći slučajeva smatraju da su nastavnici prestrogi pri ocjenjivanju, i kako očekuju previše. Nastavnik i njegova podrška spada u najveću aktivnost i odgovornost kako u nastavnom, tako i u odgojnom procesu. Nastavnikovo strpljenje i smirenost pokazuje učenicima kako i oni mogu biti jednaki i s time razvijaju emocionalnu inteligenciju. U istom radu na uzorku od 1264 ispitanika Jagić donosi zaključke da učenici očekuju veću potporu nastavnika u doživljaju nastavnikove podrške (13). Sukladno tome, i ovo istraživanje pokazuje kako bi učenici htjeli veću posvećenost prema njima i da se manje koriste teorijskim, a više praktičnim znanjem. Jagićevo istraživanje dovodi do zaključka da učenici nisu u potpunosti zadovoljni s nastavom. Učenike treba poticati na veću samostalnost, veća očekivanja, ali mu uzajamno isto to i davati. Istraživanje Bubić provedeno na 302 učenika sedmih i osmih razreda osnovne škole potvrđuje takve pretpostavke, jer veliki utjecaj na zadovoljstvo školom ima nastavnikova podrška (1). Uz vršnjačke odnose, jedna od važnih čimbenika zadovoljstvom je suradnja učenika s nastavnicima. Jurković Majić na uzorku od 600 učenika srednjih škola iz svih srednjih škola u Hrvatskoj dolazi do zaključka da su učenici srednje zadovoljni s srednjoškolskim obrazovanjem s prosječnom ocjenom 3,03 (44). Provedeno istraživanje Relje na uzorku 100 učenika četvrtih i sedmih razreda osnovne škole dobiveni rezultati su pokazali da 74 % učenika voli ići u školu, dok ih 26 % ne voli (37). Razlika se s godinama povećava tj. s povećanjem dobi dolazi i do smanjenja zainteresiranosti učenika za školu. Potrebe učenika s godinama rastu, i s time treba osmisliti nastavu koja će biti usmjerena na kvaliteti nastave. Na taj način može se smanjiti nezadovoljstvo učenika nastavom i nastavnicima. S rastom i sazrijevanjem, stariji učenici traže više razumijevanja za njih kako od roditelja, tako i od nastavnika te žele bolju komunikaciju.

Sva istraživanja provedena u osnovnim školama treba gledati i s drugog gledišta, jer je veća razlika u godinama između osnovnoškolaca i srednjoškolaca.

7. ZAKLJUČAK

Kroz godine, zainteresiranost za školu i nastavni proces se smanjuje. Učeniku treba poticati samostalni razvoj kroz školovanje na način da mu se potiče želja za učenjem kroz međusobno povjerenje s nastavnikom, razvija njegovo produktivno razmišljanje, stvara zanimanje i radoznalost. Nastavnik ima veliki utjecaj na razvoj učenika, ali jednako tako utjecaj ima njegova obitelj i okolina koja ga podržava. Pri ulasku u razred, nastavnik treba znati da nisu svi učenici isti, te da mora svima dati jednaku šansu i pristupiti im individualno. Uz to, potrebno je stvoriti ugodno razredno ozračje. Jedino tako će zainteresiranost za nastavni proces napredovati. Iako je mjerilo znanja do sad u našem školstvu bila ocjena, treba se usmjeriti na uspjeh. Ocjena može trenutno dati zadovoljstvo, ali dugotrajno učenik treba steći određeni nivo znanja kao i sposobnost upravljanja različitim situacijama kroz život. Za napredak društva i svijeta potrebni su mladi ljudi koji su u stanju prijeći sve tegobe. Isto tako, da bi učenici bili zadovoljni s nastavom potrebno je sustavno ulagati u nastavnike, kao i u cjelokupno školstvo. Na kraju, potrebna je škola gdje učenici sa svojim nastavnicima stvaraju pozitivno ozračje, te gdje se uvažavanje, potpora i zadovoljstvo smatra početkom i krajem svakog nastavnog procesa. Potrebno je provoditi i daljnja istraživanja, pogotovo u srednjim strukovnim školama, kako bi utvrdili i zadovoljstvo za izabranim budućim zanimanjem.

LITERATURA

1. Bubic, Andreja; Goreta, Ivana. Akademske i socijalne odrednice općeg zadovoljstva školom. *Psihologijske teme* 2015 24.3: 473-493.
2. Aina, Stephen Ileoye. School Environment and Satisfaction with Schooling among primary school pupils in Ondo State, Nigeria. *Journal of Education and Practice* 2015 6.12: 148-151.
3. Babić T. Nastavnik kao motivator [Undergraduate thesis]. Osijek: Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Humanities and Social Sciences 2019
4. Kong, Chit-Kwong. Classroom learning experiences and students' perceptions of quality of school life. *Learning Environments Research* 2008 11.2: 111-129.
5. Biondić Ivanković, Pavica, et al. Zadovoljstvo učenika, roditelja i nastavnika školom u svjetlu rasterećenja učenika i nastavnoga procesa u srednjoj školi (pregled rezultata istraživanja). *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja* 2004 50.12: 55-64.
6. Linnakylä, Pirjo; Brunell, Viking. Quality of school life in the Finnish and Swedish speaking schools in Finland. *Reading literacy in an international perspective* 1996 203-217.
7. Leonard, Carl AR, et al. Quality of life and attendance in primary schools. 2002. PhD Thesis. University of Newcastle.
8. Epstein, Joyce L.; Mcpartland, James M. The concept and measurement of the quality of school life. *American Educational Research Journal* 1976 13.1: 15-30.
9. Benček, Ankica; Marenić, Mihaela. Motivacija učenika osnovne škole u nastavi matematike. *Metodički obzori: časopis za odgojno-obrazovnu teoriju i praksu* 2006 1.1: 104-117.
10. Luketić, Marija. Odnosi u obitelji i njihov utjecaj na školski uspjeh djece. *Didaskalos: časopis Udruge studenata pedagogije Filozofskog fakulteta Osijek* 2018 2.2: 82-82.
11. Mršić, Ivona; Brajša-Žganec, Andreja. Povezanost potpore i kontrole roditelja i nastavnika, školskog uspjeha i zadovoljstva učenika. *Suvremena psihologija* 2016 19.1: 23-35.
12. Jurčić, Marko. Kompetentnost nastavnika–pedagoške i didaktičke dimenzije. *Pedagogijska istraživanja* 2014 11.1: 77-91.

13. Jagić, Stjepan; Jurčić, Marko. Razredno-nastavno ozračje i zadovoljstvo učenika nastavom. *Acta Iadertina* 2006 3.1: 29-43.
14. Čoso, B. Strah od škole i zadovoljstvo učiteljima. *Napredak: časopis za pedagoški teorijsku i praksu* 2012 153 / 3 – 4. 443–461.
15. Ozorio, Kristen. Understanding social and emotional needs as an approach in developing a positive classroom environment 2014.
16. Vlahek, Ivana. Razredno-nastavno ozračje i radno iskustvo učitelja. *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja* 2016 62.2: 119-130.
17. Matijević, M.; Radovanović, D. *Nastava usmjerena na učenika*. Zagreb: Školske novine 2011.
18. Šimić Šašić, Slavica. Interakcija nastavnik-učenik: Teorije i mjerenje. *Psihološki teme* 2011 20/2. 233–260.
19. Koludrović, Morana; Radnić, Ivana. Doprinos nekih osobnih i socijalnih čimbenika u objašnjenju školskog uspjeha u ranoj adolescenciji. *Pedagoška istraživanja* 2013 10.1: 65-79.
20. Domović, Vlatka; Martinko, Jasna; Jurčec, Lana. Čimbenici učiteljskog sagorijevanja na poslu. *Napredak: Časopis za interdisciplinarna istraživanja u odgoju i obrazovanju* 2010 151.3-4: 350-359.
21. Chan, David W. Perceived emotional intelligence and self-efficacy among Chinese secondary school teachers in Hong Kong. *Personality and Individual Differences* 2004 36.8: 1781-1795.
22. Stojčević, Anita; Rijavec, Majda. Provjera djelotvornosti programa učenja strategija suočavanja sa stresom zbog loše ocjene u osnovnoj školi. *Napredak: Časopis za interdisciplinarna istraživanja u odgoju i obrazovanju* 2008 149.3: 326-338.
23. Salmela-Aro, Katariina, Tynkkynen, Lotta. Gendered pathways in school burnout among adolescents. *Journal of Adolescence* 2012 35(4), 929–939.
24. Modin, B., Ostberg, V., Toivanen, S., Sundell, K. Psychosocial working conditions, school sense of coherence and subjective health complaints. A multilevel analysis of ninth grade pupils in the Stockholm area. *Journal of Adolescence* 2011 34, 129-139.
25. Kozjak Mikić, Zlatka; Jokić-Begić, Nataša. Prilagodba na zahtjeve srednje škole i psihosomatski simptomi učenika. *Klinička psihologija* 2013 6.1-2: 27-43.
26. Brajša-Žganec, Andreja; Kotrla Topić, Marina; Raboteg-Šarić, Zora. Povezanost individualnih karakteristika učenika sa strahom od škole i izloženosti nasilju od strane

- vršnjaka u školskom okruženju. Društvena istraživanja: časopis za opća društvena pitanja 2009 18.4-5 (102-103): 717-738.
27. Brlas, Siniša. Motivacija za školovanjem u srednjoj školi (rezultati istraživanja). *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja* 2007 53.18: 48-54.
 28. Grgin, Tomislav. *Edukacijska psihologija*. Naklada Slap, 2004.
 29. Pavičić Takač, Višnja; Varga, Rahela. Učeničko tumačenje uspjeha i neuspjeha u nastavi engleskog jezika. *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja* 2011 57.26: 39-48.
 30. Kurtović, Ana; Marčinko, Ivana. Spolne razlike u atribucijama negativnih i pozitivnih događaja te depresivnim simptomima. *Psihološke teme* 2011 20.1: 1-24.
 31. Rijavec, Majda; Ivanković, Melita. Dispozicijski optimizam i pesimizam kao prediktori školskoga uspjeha, ciljnih orijentacija u učenju, straha od ispitivanja i životnoga zadovoljstva učenika. *Napredak: Časopis za interdisciplinarna istraživanja u odgoju i obrazovanju* 2017 158.4.: 397-417.
 32. Kosić, Antonija. Roditelji i nastavnici-partneri u unapređivanju odgojno-obrazovnog procesa u osnovnoj školi. *Život i Škola* 2009 22.
 33. Oljaca M, Erdes-Kavecán D, Kostović S. Odnos između kvalitete funkcioniranja obitelji i akademskog postignuća adolescenata. *Croatian Journal of Education* 2012 14(3):485-510.
 34. Fallucco, E. M., Aldridge, P., Greco, P., & Blackmore, E. R. 1.45 Parenting stress and early childhood behavioral and emotional problems. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry* 2016 55(10), 114–120.
 35. Bilić, Vesna. *Uzroci, posljedice i prevladavanje školskog neuspjeha*. Zagreb, Hrvatski pedagoško-književni zbor 2001.
 36. Kolak, Ante. Suradnja roditelja i škole. *Pedagoška istraživanja* 2006 3.2: 123-138.
 37. RELJA, Jasna. Preduvjeti suradnje roditelja i škole. *Bjelovarski učitelj: časopis za odgoj i obrazovanje* 2021 26.1-3: 46-62.
 38. Radoslović, Julia. *Zadovoljstvo nastavom strukovnih i gimnazijskih nastavnika 2019 PhD Thesis*. University of Rijeka. Faculty of Humanities and Social Sciences. Department of Pedagogy.
 39. Aznar, Ana, et al. Home-schooling during COVID-19 lockdown: Effects of coping style, home space, and everyday creativity on stress and home-schooling outcomes. *Couple and Family Psychology: Research and Practice* 2021.
 40. Lacković Grgin, K., et al. *Zbirka psiholoških skala i upitnika–Svezak 1*. 2002.

41. Mihaljević Djigunović, Jelena. Afektivni profil, aspiracije i zadovoljstvo nastavom engleskoga jezika kod hrvatskih učenika. *Metodika: časopis za teoriju i praksu metodikâ u predškolskom odgoju, školskoj i visokoškolskoj izobrazbi* 2007 8.14: 104-114.
42. Lovenjak, Ines; Peklaj, Cirila. Stress and Perception of School Satisfaction on a Sample of Slovene Primary School Students. *Psihologijske teme/Psychological Topics* 2016 25.3.
43. Koludrović, Morana; Ratković, Andrea; Bajan, Nikolina. Odnos razredno-nastavnog ozračja, samoučinkovitosti, emocionalne kompetentnosti i školskog postignuća učenika petih i osmih razreda osnovne škole. *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Splitu* 2016 6-7: 247-284.
44. Jurković Majić, Olivera. Istraživanje zadovoljstva učenika kvalitetom usluge srednjoškolskog obrazovanja u Republici Hrvatskoj. *Market-Tržište* 2007 19.2: 231-239.

PRIVITAK A: Popis ilustracija

Tablice

- Tablica 1. Frekvencije i relativne frekvencije varijable Spol
- Tablica 2. Frekvencije i relativne frekvencije ispitanika prema razredu
- Tablica 3. Frekvencije i relativne frekvencije ispitanika prema prosječnom dnevnom učenju
- Tablica 4. Frekvencije i relativne frekvencije ispitanika prema prosječnom dnevnom učenju
- Tablica 5. Poboljšanje uspješnosti
- Tablica 6. Deskriptivna statistika zadovoljstva nastavom i školskim životom
- Tablica 7. Deskriptivna statistika zainteresiranosti za školske obaveze
- Tablica 8. Deskriptivna statistika zadovoljstva nastavnicima
- Tablica 9. Koeficijenti korelacije i p-vrijednosti testa o postojanju korelacije između varijabli

Grafikoni

- Grafikon 10. Struktura ispitanika po spolu
- Grafikon 11. Struktura ispitanika po razredu
- Grafikon 12. Struktura ispitanika po prosječnom dnevnom učenju
- Grafikon 13. Struktura ispitanika po učestalosti korištenja instrukcija
- Grafikon 14. Histogram zadovoljstva nastavom i školskim životom
- Grafikon 15. Histogram zainteresiranosti za školske obaveze
- Grafikon 16. Histogram zadovoljstva nastavnicima
- Grafikon 17. Dijagram raspršenja zainteresiranosti za školske obaveze i zadovoljstva nastavnicima
- Grafikon 18. Dijagram raspršenja zadovoljstva nastavom i školskim životom i zadovoljstva nastavnicima
- Grafikon 10. Dijagram raspršenja zainteresiranosti za školske obaveze i zadovoljstva nastavom i školskim životom

PRIVITAK B: Anketni upitnik

Anketa o zadovoljstvu učenika nastavnim procesom

Anketa se provodi u svrhu istraživanja radi izrade diplomskog rada na studiju fizioterapije na Fakultetu zdravstvenih studija, Sveučilište u Rijeci. **Sudjelovanje je potpuno dragovoljno. Anketa je anonimna.** Sve tvrdnje se odnose i na muški i ženski rod, ali ženski rod je izostavljen radi jednostavnosti i preglednosti upitnika.

Molimo da odvojite malo vremena i iskreno odgovorite na sva pitanja. Nakon što pročitate pitanje zaokružite *jedan odgovor* koji najbolje opisuje Vaš stav. Unaprijed zahvaljujem na Vašem sudjelovanju.

1. Spol M Ž
2. Dob (upišite koliko imate godina)
3. Koji ste razred (ne treba a, b, c...)

I. Zadovoljstvo nastavom i školom

1. Zadovoljan sam s cjelokupnom nastavom

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

2. Nastavno gradivo je preopširno za mene

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

3. Rado sudjelujem u nastavi i volim rješavati dodatne zadatke

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

4. Često izostajem s nastave jer imam puno školskih obaveza

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

5. Upisano zanimanje je u potpunosti ispunilo moja očekivanja

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

6. U školi se osjećam sretno i ponosan sam na buduće zanimanje

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

7. U školi se osjećam nesretno i uznemireno

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

8. Dobro surađujem sa svim prijateljima iz razreda i škole

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

9. Što ti se ne/sviđa u vezi nastave i škole?

II. Zainteresiranost za školske obaveze

1. Većina školskih obaveza je beznačajna i gubitak vremena

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

2. Količina školskih obaveza je ravnomjerno raspoređena

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

3. Učim ono što će mi biti korisno kada završim školu

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

4. Smatram da postizem dobre rezultate

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

5. Smatram da sam dobar učenik i u potpunosti izvršavam svoje obaveze

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

6. Učim samo korisne i stvari koje su za mene

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

7. Uvijek sam dovoljno pripremljen za svako ispitivanje/ispit

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

8. Uvijek imam strah od ispitivanja/ispita

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

9. Što ti se ne/sviđa s tvojim školskim obvezama

III. Nastavnici

1. Zadovoljan sam sa svojim nastavnicima

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

2. Ostvarujem dobru komunikaciju s nastavnicima

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

3. Nastavnici mi daju ocjenu koju sam zaslužio

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

4. Nastavnici rado dopune i razjasne svaku nejasnoću

1. U potpunosti se ne slažem

2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

5. Nastavnici jasno i razumljivo tumače nastavno gradivo

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

6. Jasni su mi kriteriji prema kojima nastavnici daju ocjene

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

7. Nastavnici postupaju pravedno prema meni u razredu

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

8. Nastavnici pomažu da dam sve od sebe

1. U potpunosti se ne slažem
2. Djelomično se ne slažem
3. Slažem se
4. Djelomično se slažem
5. U potpunosti se slažem

9. Što ti se ne/sviđa kod tvojih nastavnika?

U zadnjem dijelu potrebno je zaokružiti i nadopuniti Vaše osobne tvrdnje i stavove

1. Koliko u prosjeku vremena provodite u učenju?
 - a) uopće ne učim

- b) do pola sata
- c) od pola sata do sat
- d) od jednog do dva sata
- e) od dva do tri sata
- f) više od tri sata

2. Koristite li za savladavanje gradiva iz pojedinih predmeta pomoć drugih (instrukcije)?
- a) nikada
 - b) povremeno
 - c) stalno

3. Navedi nastavni predmet koji ti zadaje najviše teškoća (ili više njih):

4. Rangiraj od 1 do 7 prema važnosti (1-najvažnije, 7-najmanje važno) što bi tebi osobno pomoglo da budeš uspješniji i zadovoljniji:

- a) manje gradiva ____
- b) zanimljiviji način predavanja ____
- c) više vježbanja i ponavljanja ____
- d) bolja opremljenost škole ____
- e) više udžbenika iz stručnih predmeta ____
- f) više razumijevanja od strane nastavnika ____
- g) više izvannastavnih aktivnosti ____

5. Navedi što bi drugo pomoglo da budeš uspješniji i zadovoljniji

ŽIVOTOPIS

Životopis	
Osobni podaci	
Ime i prezime	Ivana Tančik
Adresa	Trogirska ulica 13, 32100 Vinkovci
Telefonski broj	032/306-555
Broj mobilnog telefona	098/530-707
E-mail	ivana.tancik1@skole.hr ili ivy.vkci@gmail.com
Državljanstvo	Hrvatsko
Datum rođenja	26. listopada 1976.
Obrazovanje	
2016. – 2018.	Veleučilište „Lavoslav Ružička“ u Vukovaru, Odjel za zdravstvene studije, Specijalistički diplomski stručni studij Preventivne fizioterapije
2011.	Pedagoško-psihološka izobrazba, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku – Pedagoški fakultet
2002. – 2007.	Sveučilište u Splitu, sveučilišni odjel za stručne studije
1991. – 1995.	Gimnazija, Vinkovci
1983. – 1991.	OŠ Slavko Knežević, Vinkovci
Radno iskustvo	
2010. – do danas	Zdravstvena i veterinarska škola dr. Andrije Štampara Vinkovci
Zanimanje ili radno mjesto	Nastavnik stručnih predmeta za zanimanje fizioterapeutske tehničar/tehničarka
Glavni poslovi i odgovornosti	Nastavnik, razrednik, voditelj stručnog vijeća
Vrsta djelatnosti ili sektor	Obrazovanje i edukacija

Dodatno obrazovanje i osposobljavanje	
2020.	Emmett Modul 1, 2 & 3
2019.	Nastavnik-mentor od listopada 2019.g.
2019.	Dani strukovnih učitelja, Šibenik
2019.	Tečaj za voditelja aktivnosti “Mame i bebe”
2018.	Tečaj za voditelje tjelesnih aktivnosti u trudnoći, Hrvatska udruga fizioterapeuta za zdravlje žena, Zagreb
2018.	Kako uspješno učiti u online okruženju
2016.	Osnovni tečaj Manualne limfne drenaže, Centar za limfnu drenažu Mira Biondić, Zagreb
2010.	ICT Edu (Modul 1)- Hrvatska akademska i istraživačka mreža CARNet (2010).
Osobne vještine, kompetencije, potvrde, odluke, rješenja	
Strani jezik	Engleski jezik
Objavljeni radovi	-

Predavač na stručnim skupovima	<p>“Fizioterapija u predškolskoj dobi”, 2021. MŽSV Bedekovčina (online)</p> <p>“Spolne razlike u sportu” 2019. 5. Međunarodni znanstveno-stručni skup "Fizioterapija u sportu, rekreaciji i wellnesu</p> <p>“Važnost Wellnessa i Spa u očuvanju zdravlja”, 2018. MŽSV Zagreb</p> <p>"Limfna drenaža kod multiple skleroze" 2018. Zdravstvena i veterinarska škola</p> <p>Dr. Andrije Štampara, za udruhu MS Tim</p> <p>„Tjelesna aktivnost učenika srednjih škola“, Društvo psihologa Vukovarsko-srijemske županije, Vinkovci, 2019.</p> <p>“Tjelesna aktivnost i pravilno držanje kod djece”, Sajam zdravlja Vinkovci, 2019.</p> <p>“Dodir i bol” u sklopu Tjedna mozga, Zdravstvena i veterinarska škola Dr. A. Štampara Vinkovci, 2019.</p> <p>„Spolne razlike u sportu“, 5. Međunarodni znanstveno-stručni skup „Fizioterapija u sportu, rekreaciji i wellnesu“ Vukovar, 2019.</p>
Ostale aktivnosti	<p>Rad u Prosudbenom Povjerenstvu na Državnom natjecanju učenika strukovnih škola – WorldSkills Croatia 2022., iz Obrazovnoga sektora Zdravstvo i socijalna skrb u natjecateljskoj disciplini Fizioterapeutska skrb - fizioterapeutski/a tehničar/ka</p> <p>Koordinator radne skupine sektorskih kurikuluma za fizioterapeutskog tehničara7tehničarku “Modernizacija kurikuluma”</p> <p>Mentor Međuzupanijsko i Državno natjecanje WorldSkills 2021. g.</p> <p>Mentor Međuzupanijsko natjecanje u Pakracu 2020. g.</p> <p>Mentor na Državnim natjecanjima:Schola medica” – 2013.g., 2015.g., 2017.g.</p> <p>Voditelj stručnih ekskurzija 2012., 2014., 2017., 2018., kao i pratitelj 2013.g.</p> <p>Voditelj maturalne ekskurzije 2018.</p>
Vozačka dozvola	B,G,H kategorija
Dodatne informacije	Imam 45 godine, diplomirala sam na Veleučilištu Lavoslav Ružička u Vukovaru, Preventivna fizioterapija. Kao strukovni nastavnik

	<p>napredovala sam u zvanje mentor. Radim posao koji odgovara mojim željama, sposobnostima i obrazovanju.</p> <p>Komunikativna sam osoba i sposobna za timski rad. U slobodno vrijeme bavim se fotografijom.</p>
--	--